

Staigāju savā nodabā pa mēbeļu izstādi Ķīpsalā un pēkšņi apstājos kā iemieta. Skatos, kā tik pazīstamie latvāņu raupjie ziedkāti veido savdabīgas faktūru rotaļas, kā caur tiem spēlējas gaismas kūļi, un šo brīnumskaisto darbu vidū viņa – Marina Lapteva. Šā savdabīgā skaistuma apburta, pēc kāda laika dodos uz pagrabīņu E. Birznieka-Upīša ielā 24, kur Marina izveidojusi savu floristikas darbu salonu un piepildījusi sapni par Latvijas krievu mākslinieku gleznu galeriju.

Krievi latvāni sauc par *борщевик* un visādi izmanto Sibīrijas latvāni. No jaunajām lapām vāra boršču, gatavo pildījumu pīrāgiem, skābē un marinē jaunus dzinumus kā gurķus un saka, ka latvānis garšo pēc vistas. Dižā auga lapas, saknes un sēklas izmanto frigiditātes un impotences, epilepsijas un histērijas ārstēšanai, vāja tēja vairojot enerģiju.

Latvāni esam ieraduši uzskatīt par indīgu un nīdējamu invazīvo sugu. Pēc Staļina pavēles Hruščovs parūpējās, lai šis Kaukāza augs tiktu ieviests visā PSRS teritorijā kā ātraudzīga lopbarība. Latvānis ir ļoti izturīgs, ne velti latīniski to sauc par Hērakla zāli. Pašlaik Latvijā Sosnovska latvānis izplatījies jau 2800 ha platībā, un Latvijas Vides aizsardzības fonds šogad atvēlējis 67,5 tūkstošus latu šīs latvāņu sugas apkarošanai.

Marina stāsta, ka latvāņiem nepatīk pašpārliecināti un iedomīgi cilvēki. Viņa pie latvāņiem iet ar mīlestību un pazemību. Vispirms apsviecinās un aprunājas, tad ķeras pie augu vākšanas. Neviens latvānis viņai nekad nav kaitējis, tikai devis spēkus. Protams, darbojoties ar latvāņiem, jālieto cimdi, latvāņu stublājus ieteicams vākt no novembra līdz aprīlim.

Marina latvāņu stublājus griež netālu no Rīgas, Ķekavas pagastā, un saimnieki ir pat priecīgi, ka kāds tos aizvāc. Interesanti, kad darbnīcā tiek savests lērums latvāņu, notiekot brīnumainas lietas – agrāk nemanītās problēmas konkretizējas, un gudrs cilvēks šo īpatnību var izmantot savā labā. Laikus atrisināti sarežģījumi nepārsteidz nesagatavotu.

Astroloģijā ierasts dažādus cilvēkus pielīdzināt dzīvniekiem, bet pareizāk būtu atrast sev radniekus augu vidū. Marina uzskata, ka viņa ir latvānis – tikpat stipra, vīrišķīga un arī indīga, ja dara pāri.

Izrādās, ka vienas sugas latvāņi ir dažādi: tikai no katra divdesmitā stublāja iztek dzeltenī indeni pilieni. Ziemā šos latvāņu karaļus varot labi atšķirt – tiem apkārt ir dzeltenī pilieniņi – it kā sunītis būtu čurājis. Marina domā, ka latvāņos ir divas dažādas indes. Viena sastopama vasarā – tā, kas saulainā laikā izraisa apdegumus. Otra atrodas stublāju vadaudos – to varot pat saliet kādā traukā un izmantot dziedniecībā.

Ar latvāņu izmantošanu interesantu mākslas darbu radīšanā Marina nodarbojas jau gadus četrus. Viņai pieder patents šo augu izmantošanā dekoros un gaismas objektos. Bet savā galerijā «z7» viņa organizē floristikas kursus un var ikvienam iemācīt, kā no grumbuļainajiem stublājiem izgatavot skaistas lietas ar īpašu un stipru enerģētiku.

«Zelta rokas ir Dieva dāvana. Tu, protams, vari nodoties lūgšanām par savas dzīves uzlabošanu, bet, kamēr pats neko nedarīsi, neko arī nerasnēsi. Tu esi rīks Dieva rokās,» atzīst Marina un saka, ka strādājot daudz filozofē par bagātību un nabadzību. Viņa nākusi pie atziņas, ka Dievs cilvēkam turību dos tikai tad, kad nauda viņam varēs palīdzēt. Kad cilvēks būs gatavs dalīties, nevis maitāt savu dzīvi ar izšķērdību.

Latvāņu mozaīkas īpaši piesaistot vīriešu uzmanību. Šķiet, ka viņi intuitīvi sajūt auga spēku un faktūras burvību.

Marina gatavo dažādas lampas, jo dobie latvāņu stumbri, sagriezti gabaliņos, veido savdabīgas gaismu spēles. Visplašākais Marinas Laptevas veidotās latvāņu mākslas klāsts aplūkojams bārā «Golden» Rīgā, Ģertrūdes ielā.

Autore Anitra Tooma, Viļņa Kozlovskā foto